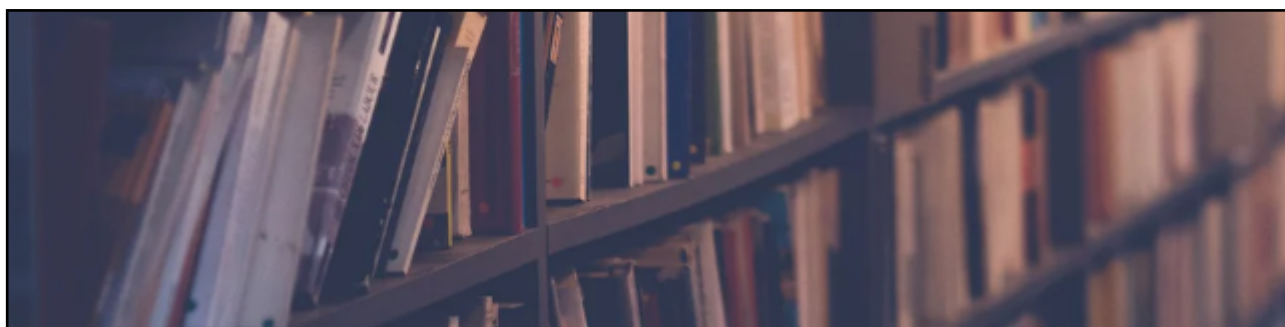

Fons bibliogràfic de Miquel Dolç, Josep Capó i Bartomeu Simonet a Santa Maria del Camí

Dra. Maria del Camí Dols Martorell
Arxiu Municipal de Santa Maria

El Fons Bibliogràfic Miquel Dolç, Josep Capó i Bartomeu Simonet es troba a l'antic casal senyorial de la Posada de Son Llaüt, situat entre la plaça de la Vila i el carrer de l'Església, propietat de l'Ajuntament de Santa Maria del Camí des de l'any 2017.

L'edifici, que data de l'any 1882, consta de tres plantes amb dues entrades. Una al Carrer de l'Església, que era la seva entrada principal i l'altra, que es troba a la Plaça de la Vila, als baixos de la qual hi va estar instal·lada una ferreteria-botiga coneguda com Can Petit. Aquesta planta baixa van ser cedida al Consistori el 2016.

La casa manté en bon estat algunes de les dependències originals, com l'entrada amb la corresponent cisterna, així com els antics estables, perfectament conservats, i el soterrani, on es pot contemplar una gran bota de vi per al consum dels senyors de la possessió de Son Llaüt, quan des de la seva possessió es desplaçaven a la localitat de Santa Maria. Curiosament, la possessió de Son Llaüt també és de propietat municipal. És concretament, en aquests estables rehabilitats, gràcies a la subvenció de FUNDATUR, on s'ubica el Fons Bibliogràfic dels fills il·lustres de Santa Maria del Camí: Miquel Dolç, Josep Capó i Bartomeu Simonet.

El Fons Bibliogràfic compta amb tots

els volums de les biblioteques personals de Miquel Dolç, Josep Capó, Bartomeu Simonet i una sala de consulta per a investigadors amb connexió a internet.

Miquel Dolç i Dolç va néixer a Santa Maria el desembre de 1912. De família camperola, es llicencià (1942) en filologia clàssica per la Universitat de Barcelona i es doctorà (1951) a Madrid amb la tesi *Hispania y Marcial* (1953)¹. Fou docent de l'institut d'Osca (1943-55), de la Maioricensis Schola Lullistica (1951) i catedràtic de filologia llatina a les universitats de Sevilla (1955-57), València (1957-68), on ostentà el títol de degà de la facultat de filosofia i lletres entre 1965-68, i a l'Autònoma de Madrid (1968-82).

La seva producció poètica arranca dins la línia de l'Escola Mallorquina amb *El somni encetat*² i *Ofrena de sonets*³. Posteriorment, evolucionà cap a una poesia més realista amb les obres *Elegies de guerra*⁴, *Petites*

1 Dolç, M., *Hispania y Marcial. Contribución al conocimiento de la España antigua*, Escuela de Filología, Barcelona, 1953.

2 Dolç, M., *El somni encetat*, Moll, Palma, 1943.

3 Dolç, M., *Ofrena de Sonets*, Estel, Barcelona, 1946.

4 Dolç, M., *Elegies de Guerra*, Consell Insular de Mallorca, Mallorca, 1948.

*elegies*⁵ i *Imago mundi*⁶. Es podria dir que la seva trajectòria poètica finalitza amb el repertori de poemes que giren entorn al poble de Santa Maria: *L'ombra que s'allarga*⁷ i *Sàtires i epigrames*⁸.

També va destacar com a traductor del corpus virgilià i d'altres autors clàssics, com per exemple, puguin ser Tertul·lià o Ovidi entre d'altres. I, finalment, en l'àmbit literari, foren rellevants els seus escrits com a crític *El color en la poesia de Miquel Costa i Llobera*⁹, *Virgili i nosaltres*¹⁰, *Retorno a la Roma clàssica*¹¹. Sense deixar de banda, les seves col·laboracions en revistes especialitzades i al periòdic La Vanguardia.

A més, va redactar l'etapa medieval de la *Història de Catalunya* (1969). De manera pòstuma, es publicà el recull d'articles, titulat *El meu segon ofici. Estudis de llengua i literatura llatines* (1996).

Així mateix, fou membre del consell directiu de la Fundació Bernat Metge (1960), membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans (1961) i de l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona (1970) i director general de la Gran enciclopèdia de Mallorca (1988-94). Se'l nomenà doctor honoris causa de la Universitat de València (1995) i de la Universitat de les Illes Balears (1996), a títol pòstum.

El fons bibliogràfic de Miquel Dolç i Dolç, cedit pels seus hereus, està conformat per 7675 títols que s'emmarquen en diferents

matèries: història¹², literatura¹³, religió¹⁴, filosofia¹⁵, entre d'altres. La part més destacable de la biblioteca de Dolç seria el compendi de manuscrits de l'autor, a través dels quals, es pot reconèixer la seva trajectòria literària: poemes, discursos, redacció de llibres.

Com a bon llatí, no es pot obviar que un gran nombre d'obres són d'autors clàssics, on Dolç hi actua com a lector¹⁶, com a crític¹⁷ o traductor¹⁸.

Amb tot, dins del fons bibliogràfic, també es compta amb les distincions que foren atorgades a Miquel Dolç, com pugui ser la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que li fou concedida, a títol pòstum, al 1999.

Una altra de les biblioteques particulars que es pot trobar al Fons Bibliogràfic és la de **Josep Capó i Juan**.

Josep Capó i Juan, va néixer a Santa Maria del Camí, Mallorca al 1923, i és considerat uns dels historiadors i erudits de primer ordre dins el context local, ja que es dedicà a realitzar un buidatge sistemàtic dels fons de l'Arxiu Històric Municipal de la vila, els quals, van servir a Capó, com a font per poder publicar les seves obres: *Història de la vila de Santa Maria del Camí*¹⁹, *Llegendes i rondalles santamarieres* (juntament amb Mateu Morro)²⁰, la biografia del Rector

5 Dolç, M., *Petites Elegies*, La font de les tortugues, 1958.

6 Dolç, M., *Imago Mundi*, Diari de Balears-Hora Nova, 1972.

7 Dolç, M., *L'ombra que s'allarga*, Ajuntament de Santa Maria del Camí, Santa Maria, 1984.

8 Dolç, M., *Sàtires i epigrames*, sa Nostra-Caixa de Balears, Palma, 1994.

9 Dolç, M., *El color en la poesia de Miquel Costa i Llobera*, Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 1953.

10 Dolç, M., *Virgili i nosaltres*, Publicacions dels Cursos de llengua i literatura valencianes "Lo-rat-penat", 5, València, 1958.

11 Dolç, M., *Retorno a la Roma clàssica*, Prensa Española S.L., Madrid, 1972.

12 Blázquez, J. M., *La romanización II: la sociedad y la economía en la Hispania Romana*, Istmo, Madrid, 1975.

13 Guarnier, L., *Al aire de tu vuelo*, Espasa-Calpe, Madrid, 1946.

14 Calví, J., *Institució de la religió catòlica*, Edicions Proa, Barcelona, 1991.

15 Casals, J., *La filosofía de Montaigne*, Edicions 62, Barcelona, 1986.

16 Aristòtil, *Psicologia*, Laia, Barcelona, 1981.

17 Dolç, M., Calonge, J., Rodríguez, F., *Tres temas de Cultura Clásica*, Fundación Universitaria Española, Madrid, 1975.

18 Dolç, Miquel (tr), P. Virgili Maró. *Bucòliques*, Fundació Bernat Metge, Barcelona, 1956.

19 Capó, J., *Història de la vila de Santa Maria del Camí*, Josep Capó Juan, volum I-II, Santa Maria del Camí, 1983-1985.

20 Capó, J. i Morro, M., *Llegendes i rondalles santamarieres*, Ajuntament de Santa Maria, Santa Maria, 1988.

*Caldentey*²¹ i *El Convent de la Soledat de Santa Maria del Camí*²². També són ressenyables les seves aportacions sobre la història de l'art i cultura popular.

El fons fou cedit pel propi Josep Capó, per deixa testamentària, a l'Ajuntament de Santa Maria, igual que la resta del seu patrimoni particular.

Dins del conjunt d'obres destaquen les publicacions sobre història de les Illes Balears²³, fonamentalment, i, com no, d'etnografia i cultura popular²⁴. A més, cal fer menció que la biblioteca de Josep Capó disposa de manuscrits de la seva etapa escolar, tant d'alumne com de docent, distintes transcripcions paleogràfiques de documents procedents de l'Arxiu Municipal de Santa Maria, de l'Arxiu del Regne i de l'Arxiu Diocesà de Mallorca, emmarcats, cronològicament, entre els segles XV-XVIII. I, també, disposa del recull del Dietari de Miquel Costa i Llobera, juntament, amb alguns llibres de la col·lecció familiar (Familia Capó Juan).

En darrer lloc, gràcies a la donació feta per la família Simonet Salas, s'ha pogut codificar el fons de Bartomeu Simonet i Canyelles. Bartomeu Simonet i Canyelles, nascut a Santa Maria del Camí, l'any 1886, va destacar per la seva tasca com empresari agrícola i batle del municipi.

Entre les seves curolles, foren interessants les iniciatives revolucionàries que va anar aplicant a la seva possessió de Son Llaüt: la introducció de l'ensitjat de farratges per alimentar el vacum, l'ús de nous aliments pel bestiar, la investigació de noves tècniques de dessecat i conservació dels aliments i l'experimentació vitícola.

Simonet, va exercir com a batle de Santa Maria, entre els anys 1924 i 1930, durant

la dictadura de Primo de Rivera. Entre les seves línies d'actuació, les més importants foren: la restauració de la Casa de la Vila, la inauguració de la Biblioteca Pública, la construcció del parvulari de s'Escoleta, l'obertura de l'Escola Graduada de tres graus i l'excavació arqueològica de la basílica paleocristiana de Cas Frares. El 1994 va ser nomenat Fill Il·lustre de Santa Maria del Camí.

Com a bon enginyer agrònom, les publicacions que conformen el seu corpus bibliogràfic venen marcades, eminentment, pel seu caràcter agronòmic²⁵. Però, també, són ressenyables el volum de novel·les de caràcter històric i les partitures de piano de Margalida Salas, esposa de Simonet. A més, la família també va cedir els llibres de comptes de la finca de Son Llaüt (una vertadera joia).

Amb tot, les obres que conformen les biblioteques personals d'aquests fills il·lustres de Santa Maria del Camí estan excloses de préstec, però es poden consultar, sol·licitant cita prèvia al correu electrònic arxiusantamaria@gmail.com.

21 Capó, J., *El Rector Caldentey*, Gràfiques Miramar, Palma, 1990.

22 Capó, J., *El Convent de la Soledat de Santa Maria del Camí*, Consell Insular de Mallorca, Palma, 1993.

23 Campaner, Á., *Cronicon Mayoricense*, Juan Colomar y Salas, Ciutat de Mallorca, 1881.

24 Ginard, R., *Cançoners populars de Mallorca*, Moll, Ciutat de Mallorca, 1966.

25 VVAA, *Boletín de Agricultura de Baleares*, 33, 1947.